

Η άσκηση στο «Βυζάντιο»

/ [Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

Αξίζει να σημειωθεί ότι η άσκηση γινόταν (και μάλιστα με πολύ μεγάλη ένταση) όχι μόνο στα Μοναστήρια αλλά και στις κοσμικές Ενορίες, από τους χριστιανούς που ζούσαν στον κόσμο.

Ο Άγιος Εφραίμ ο Σύρος (σύγχρονος του Μεγάλου Βασιλείου, 4ος αιώνας) μας πληροφορεί πως **η άσκηση «δεν έγινε μόνο στις ερήμους και τα όρη, αλλά πολύ περισσότερο στις πόλεις, στα χωριά, στα νησιά και τις Εκκλησίες.** Τα πλήθη των σωζομένων εξέλαμψαν, καθένας, όπως του όρισε ο Θεός, φύλαξε τις εντολές Του αξιοθαύμαστα· Επίσκοποι, πρεσβύτεροι, διάκονοι και τα υπόλοιπα αξιώματα της Εκκλησίας, και βασιλείς, άρχοντες, αρχές και εξουσίες»⁸¹.

Η ασκητική και νηπτική γραμματεία ήταν το πλέον διαδεδομένο είδος γραπτού λόγου που μελετούσαν όλοι. Η Κλίμαξ του άγιου Ιωάννη του Σιναΐτη, «ήταν το προσφιλέστερο ανάγνωσμα των Βυζαντινών μοναχών αλλά και των λαϊκών. Λίγα βιβλία διαβάστηκαν περισσότερο από αυτό. Πλήθος είναι τα χειρόγραφα που μας σώζονται.

Οι πολλές έπειτα μεταφράσεις του στη Συριακή, τη Λατινική, την Ισπανική, τη Γαλλική και τις Σλαβικές γλώσσες μαρτυρούν την εξάπλωση και την ακτινοβολία του στο εξωτερικό»⁸². Οι Αυτοκράτορες ήσαν προστάτες των μοναχών και πολλοί

τελείωσαν την ζωή τους ως μοναχοί. Ο Ιουστινιανός, όραμα και κατόρθωμα του οποίου υπήρξε «η αντιμετώπιση των βαρβάρων (Γότθων, Βανδάλων, Περσών) και η συνένωση όλου του πολιτισμένου κόσμου»⁸³, ανακήρυξε τον μοναχισμό «πράγμα ιερόν και μυστήριο»⁸⁴.

Επομένως, ο ισχυρισμός ότι δεν μπορεί ο μοναχισμός να αποτελεί πρότυπο ζωής για τους κοσμικούς, αποδεικνύεται αστήρικτος ιστορικά, αλλά και μετέωρος θεολογικά· καθότι ο μοναχισμός δεν συνιστά τίποτε περισσότερο από την πλήρη τήρηση των ευαγγελικών εντολών, οι οποίες είναι κοινές για μοναχούς και κοσμικούς-λαϊκούς.

Όσο η Δύση και η Ανατολή ήταν ενωμένες, η Παράδοση διαφυλάχθηκε ανόθευτη σ' όλη την Χριστιανοσύνη. Μετά την πτώση της Δύσης σε αίρεση και την έκπτωσή της από την Μία Αδιαίρετη και Καθολική Εκκλησία, η Ανατολή έγινε ο συνεχιστής και φορέας της μόνης αληθινής Ορθόδοξης Εκκλησίας, της πρωτοχριστιανικής Εκκλησίας, καθώς και της ζωής Της.

Η όλη οργάνωση του δημόσιου και ιδιωτικού βίου στα χρόνια που ακολούθησαν μετά τους διωγμούς, στο λεγόμενο Βυζάντιο, ήταν μία προσπάθεια να βιωθεί –έστω σ' έναν βαθμό– το ιδεώδες της πρωτοχριστιανικής Εκκλησίας: ο Θεός Έρωτας και η εν Χριστώ αδελφοσύνη μεταξύ των μελών της κοινότητας.

Η **φιλοθεία** και η **φιλανθρωπία** έγιναν οι δύο πυλώνες της λεγομένης **Βυζαντινής** Αυτοκρατορίας. Η ελεημοσύνη, η αδιάλειπτη λατρεία και η άσκηση ήσαν τα κύρια ενδιαφέροντα των Ρωμηών. Με όλα αυτά προχωρούσαν στην κάθαρση του όλου ανθρώπου από τα πάθη, στον φωτισμό και την θέωση. Αυτά ήσαν το κέντρο, ο σκοπός, της ζωής των Ρωμηών, τους οποίους οι παραχαράκτες της ιστορίας αλλά και της ορθόδοξης πίστης (οι Φράγκοι) ονόμασαν «Βυζαντινούς».

81 Οσίου Εφραίμ του Σύρου, *Εις την Δευτέραν Παρουσίαν*, σελ. 38 στο: Γ. Βαλσάμης, *Ο Νέος Ελληνισμός και η Δύση*, http://www.ellopos.net/gr/byzantium.asp#_ftnref60.

82 Β. Τατάκη, *Ο βυζαντινός μυστικισμός*, ΙΝΕ, τ. Β', σ. 255 στο: Γ. Βαλσάμη, *Ο Νέος Ελληνισμός και η Δύση*, http://www.ellopos.net/gr/byzantium.asp#_ftnref60.

83 Ν. Τωμαδάκη, "Οι βυζαντινοί ιστορικοί", ΕΕΦΣΠΑ περ. Β', τ. Ε', 1954-5, σ. 92. στο: Γ. Βαλσάμη, *Ο Νέος Ελληνισμός και η Δύση*

http://www.ellopos.net/gr/byzantium.asp#_ftnref60.

84 Π. Ευδοκίμωφ, *Η πάλη με τον Θεόν*, μτφρ. Ι. Κ. Παπαδόπουλος, Θεσ/νίκη 1972(2), σελ. 214 στο: Γ. Βαλσάμη, *Ο Νέος Ελληνισμός και η Δύση*, http://www.ellopos.net/gr/byzantium.asp#_ftnref60.

Απόσπασμα από το βιβλίο: «Τα ασκητικά της Ενορίας» (Ιερομονάχου Σάββα Αγιορείτου) που συν Θεώ θα εκδοθεί σύντομα

hristospanagia3.blogspot.gr

Πηγή: http://anavaseis.blogspot.gr/2013/10/blog-post_15.html?utm_source=BP_recent